

200.000 cử nhân, thạc sĩ thất nghiệp vì "lạm phát" bằng cấp

12:57 22/08/2016 - <http://phunuonline.com.vn/>

Gần 200.000 người có bằng đại học (ĐH), thạc sĩ, thậm chí cả tiến sĩ trong độ tuổi lao động đang thất nghiệp - thông tin vừa được ngành LĐ-TB-XH công bố. Tại sao lại như vậy?

Quý I/2016, 225.000 cử nhân, kỹ sư thất nghiệp

Phải chăng giới trẻ Việt Nam đang quá chạy theo bằng cấp mà không quan tâm đầy đủ đến giá trị thực của nó? Phải chăng bằng cấp không còn đại diện cho những giá trị về kiến thức, kỹ năng, thái độ làm việc, phẩm giá của con người? **Báo Phụ Nữ đã có cuộc trao đổi với tiến sĩ Phạm Thị Ly - Giám đốc Chương trình nghiên cứu, viện Đào tạo Quốc tế, ĐHQG TP. HCM để làm rõ vấn đề này.**

Tiến sĩ Phạm Thị Ly nhận định: Chúng ta đang “lạm phát” bằng cấp. Cuộc chạy đua bằng cấp đã đến lúc phải chấm dứt, vì nó làm lẫn lộn thật giả và tạo ra tình trạng loạn chuẩn mực. Chỉ có kiến thức, kỹ năng, thái độ làm việc, phẩm giá của con người mới tạo ra sự giàu mạnh và giúp chúng ta nhận được sự kính trọng trên toàn cầu, chứ không phải là bằng cấp. Đã từ lâu, ở Việt Nam, bằng cấp gần như không còn đại diện cho những giá trị đó nữa. Thậm chí, tôi đã thấy một xu hướng ngược lại: những người có học (thật) không bao giờ khoe học vị học hàm của mình, trừ khi trong các hoạt động học thuật.

** Theo thông tin Bộ LĐ-TBXH vừa công bố, trong quý II/2016, cả nước có 1,088 triệu người trong độ tuổi lao động bị thất nghiệp, tăng 16.400 người so với quý I, trong đó có 418.200 người có chuyên môn kỹ thuật, chiếm tới 40%. Trong số 418.200 lao động có chuyên môn kỹ thuật bị thất nghiệp lại có 191.300 người có trình độ từ ĐH trở lên. Liệu có điều gì đáng lo ngại trước thông tin này, thưa tiến sĩ?*

- Tất nhiên là đáng lo ngại. Trên một bình diện rộng lớn hơn, tình trạng người có bằng cấp cao thất nghiệp ngày càng nhiều Rõ ràng là thực trạng này khác hẳn cách đây vài chục năm, khi tấm bằng ĐH là một bảo đảm cho chỗ làm tốt và ổn định. Điều này do nhiều nguyên nhân, mà chất lượng đào tạo chỉ là một trong số đó. Một cách tổng quát, tôi nghĩ rằng các trường ĐH đã không kịp thay đổi cho phù hợp với những biến đổi mạnh mẽ của xã hội, và cho đến nay vẫn coi người học là “khách hàng” của mình, trong lúc đáng lẽ phải coi thị trường lao động mới là khách hàng thực sự mua sản phẩm của các trường.

Riêng ở Việt Nam, tình trạng này cũng phản ánh tâm lý chạy theo bằng cấp mà không quan tâm đầy đủ đến giá trị thực của nó. Cả nhà trường lẫn người học đều không chịu nhìn nhận một sự thực: kiến thức hay kỹ năng là thứ thực ra không mua bán được. Nhà trường có thể bán bằng cấp chứ không thể bán kiến thức cho người học. Nhà trường chỉ có thể tạo ra một môi trường trải nghiệm để người học thụ đắc kiến thức và kỹ năng. Như ngạn ngữ phương Tây nói, ta có thể dắt một con lừa đến dòng suối nhưng không thể bắt nó uống nước được.

Vì tình trạng học cao thất nghiệp còn liên quan đến khả năng hấp thụ của nền kinh tế và trình độ phát triển của xã hội. Liệu có cần học đến **bốn năm** để có đủ khả năng làm công nhân đứng máy? Nếu nền kinh tế chủ yếu là gia công, thì cử nhân thất nghiệp là tất yếu.

...Nếu ai cũng có bằng cử nhân cả, thì tất nhiên lợi thế đó trở về bằng không!

** Đã có một giám đốc doanh nghiệp phát biểu rằng: “Về kiến thức thì vứt cái tư duy ông cử nhân, bà thạc sĩ đi. Các ông bà đi làm thì kỹ năng không có, giá trị thấp nhưng lại đòi hỏi công việc phải nhàn hạ, lương cao, tương lai ổn định. Người ta làm kinh doanh chứ có phải mở*

doanh trại từ thiện đầu”. Bà có cảm thấy đau đớn trước những lời phát biểu này?

- Phát biểu đó tuy đáng nhưng rất đúng. Một lần nữa, người ta vẫn làm tương tâm bằng có thể mang lại cho mình giá trị mà nó được xem là đại diện. Rất tiếc, cái giá trị đại diện ấy đã bị phá hủy khá nhiều.

Trích nguồn: <http://phunuonline.com.vn/thoi-su/tin-tuc/200000-cu-nhan-thac-si-that-nghiep-vi-lam-phat-bang-cap-81456/>